

Судалгааны Тойм

№26 | WWW.FORUM.MN | БОДЛОГЫН ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ | СУДАЛГААНЫ САН | ВИДЕО

ХУДАЛ МЭДЭЭЛЭЛ ТАРААХ ГЭМТ ХЭРГИЙГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭЖ БУЙ ПРАКТИК

ИЛТ ХУДАЛ МЭДЭЭЛЭЛ ГЭХ ОЙЛГОЛТЫН ЭРҮҮГИЙН ЭРХ ЗҮЙН АСУУДАЛ

ТОВЧ ТАЙЛБАР

Монгол Улс нь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага (НҮБ)-ын гишүүн орны хувьд хүний эрхийг хангах, хамгаалах, хөхиүлэн дэмжих чиглэлээр тодорхой үүрэг амлалтыг олон улсын хамтын нийгэмлэгийн өмнө авсан билээ. Энэ үүрэг амлалтаа биелүүлэхээр багагүй хүчин чармайлт тавьж байгаа ч тодорхой эрхийн зөрчлийг таслан зогсоох чиглэлээр НҮБ-ын хүний эрхийн механизмаас цөөнгүй зөвлөмж авсны нэг нь “гүтгэх”, “доромжлох” гэмт хэргийг Эрүүгийн хуулиас халах тухай юм. Эрүүгийн эрх зүйн шинэчлэлийн хүрээнд 2015 оны Эрүүгийн хуулиас тус гэмт хэргийг халж, Зөрчлийн тухай хуульд “гүтгэх” зөрчлийг тусгаж хоёр жил гаруй явсан ч мөн л хүний эрхийн үүднээс багагүй шүүмжлэлд өртөж, 2020 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн Эрүүгийн хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулиар Зөрчлийн хуулиас тус заалтыг хасаж, Эрүүгийн хуульд “Худал мэдээлэл тараах” гэсэн гэмт хэргийг шинээр томъёолж оруулсан билээ. Шинэ Эрүүгийн хуулийг дагаж мөрдсөнөөс хойш даруй дөрвөн жил өнгөрч байна.

2017 оны 7 дугаар сарын 1-нээс гүтгэх болон худал мэдээлэл тараах үйлдлийг Монгол

Улсад гэмт хэрэгт тооцохгүй болж Зөрчлийн тухай хуулиар шийтгэх болсон. Үүнээс хойш энэ төрлийн зөрчил 2017 онд 28, 2018 онд 486, 2019 онд 355 бүртгэгдсэнээс 2017 онд дөрвөн сэтгүүлч, 2018 онд 17 сэтгүүлч, нэг хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, 2019 онд дөрвөн сэтгүүлч, нэг хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл тус бүр дээрх зөрчлийн улмаас торгуулах шийтгэл хүлээжээ.

Худал мэдээлэл тараах, гүтгэх гэмт хэргийг онолын түвшинд судалсан магистр, докторын судалгааны ажил харьцангуй цөөн байна. Ялангуяа 2015 оны Эрүүгийн хууль, 2017 оны Зөрчлийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдсанаас хойш энэ төрлийн гэмт хэрэг, зөрчлийг шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэрт дүн шинжилгээ хийсэн, шүүхийн практикийг судалсан томоохон судалгааны ажил байхгүй байгааг дурдах нь зүйтэй.

Тиймээс энэхүү судалгаагаар эрүүгийн хуульд заасан Худал мэдээлэл тараах гэмт хэргийг шийдвэрлэж буй шүүхийн практик, уг хэргийн илт худал мэдээлэл гэх ойлголтын эрүүгийн эрх зүйн асуудал, худал мэдээлэл болон үг

хэлэх эрхийн хоорондын харилцан хамаарал, гадаадын зарим улс орон, олон улсын жишиг, туршлага, уг гэмт хэргийн статистик тоо баримтыг судалж, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох чиглэлээр үндэслэл бүхий санал, зөвлөмж боловсруулж олон нийтийн хүртээл болголоо.

СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ

Авч үзэж буй асуудлын онцлогоос хамаарч судалгаа нь ерөнхийдөө тоон болон чанарын судалгааны аргад тулгуурласан болно. Судалгааны ажлыг (i) судалгааны баримт сэлт, мэдээлэл, эх сурвалж цуглуулах; (ii) дүн шинжилгээ хийх гэсэн үндсэн хоёр үе шаттайгаар явууллаа. Энэхүү судалгаанд цогц байдлаар хандах болон чиг хандлагын шинжилгээний арга зүйг баримталсан бөгөөд судалгааны асуудалд нөлөөлж болох олон хүчин зүйлийн харилцан үйлчлэлийг бүхэлд нь авч үзэхийг зорилоо. Гүтгэх, худал мэдээлэлтэй холбоотой харилцааг Эрүүгийн хуулиар өмнө нь хэрхэн зохицуулж байсан, өнөөдөр ямар байдлаар зохицуулах болсон, түүний үр дагавар, нөлөө, цаашдын чиг

СУДАЛГААНЫ ДҮН

Хуурамч мэдээлэл нь ардчилсан институт, засаглалдитгэхитгэлийг сулруулж, олон нийтийн санаа бодлыг хутган үймүүлж, мэдээллийн эмх замбараагүй байдлыг үүсгэж, үг хэлэх эрх, хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн сүлжээ ашиглан хүмүүсийг төөрөгдүүлэн, өдөөн турхирч байдаг. Үүний улмаас үг хэлэх эрх, мэдээллийн эрх чөлөө нь хуурамч мэдээллийн “хохилогч” болдог байна. Улс орнууд худал мэдээллийн эсрэг баталгаатай, үнэн зөв мэдээллийн хүртээмжтэй байдлыг нэмэгдүүлэхэд ихээхэн хүчин чармайлт гаргаж (мэдээллийн боловсрол олгох, мэдээллийн технологийн шинэчлэл,

Энэхүү тоймоор судалгааны гол үр дүн, дүгнэлт, зөвлөмжийг уншигчдад, ялангуяа хууль тогтоогч, иргэний нийгмийн байгууллага зэрэгт хүргэхийг зорьсон ба судалгааг бүрэн эхээр нь www.forum.mn сайтаас татаж үзнэ үү.

хандлага, өөрчлөлтийн талаар дүн шинжилгээ хийлээ.

Мэдээлэл цуглуулахдаа ярилцлага, хэлэлцүүлэг (чөлөөт ба албан хэлбэрээр, бүлгийн буюу хуульчдын хэлэлцүүлэг), ажиглалт, баримт бичиг цуглуулах аргыг ашиглав. Түүнчлэн баримт бичиг, тоон мэдээнд шинжилгээ хийх, кейс шинжилгээ, харьцуулан шинжлэх аргыг ашигласан.

Худал мэдээлэл тараах гэмт хэргийн шүүхийн шийдвэрлэлт, практикийг авч үзэхдээ аливаа иргэний бодож санасан зүйлээ чөлөөтэй хэлэх эрх, түүний зарчим болон бусдыг гүтгэх, доромжлох, худал мэдээлэл тараах үйлдлийг харьцуулан шинжлэхийг зорилоо.

өөрчлөлт ашиглах, мэдээллийг нягтлах үйл ажиллагаа, эрх зүйн арга гэх мэт) үг хэлэх, үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх эрхийг хамгаалахын зэрэгцээ гадаад, дотоодын гарал үүсэлтэй худал мэдээлэлтэй идэвхтэй тэмцэх болжээ.

Хууль тогтоогч 2020 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдөр Эрүүгийн хуулийн 13.14 дүгээр зүйлд “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийг нэмэлтээр оруулсан бөгөөд энэ гэмт хэрэг нь “нэр хүндэд халдсан илт худал мэдээллийг олон нийтэд тараасан” гэж объектив талын

шинжээр тодорхойлогдсон, 2002 оны Эрүүгийн хуульд байсан “гүтгэх” гэмт хэргээс өргөн агуулга, хүрээтэй, шинэ хэв шинж бүхий гэмт хэрэг болжээ. Уг нэмэлтээр хууль тогтоогч уг гэмт хэргийг “олон нийтэд тараасан бол” гэж объектив талын шинжээр нь тодорхойлж, субъектив талын шинжийг бүрхэгдүүлэн, худал мэдээлэл нь “гутаасан, гутаах” зорилго, агуулга, шинжтэй байх эсэхийг бүрэн гүйцэд тодорхойлолгүй орхигдуулж, нэр томьёо, ойлголтын зөрүүтэй байдал үүсгэсэн.

Мөн уг хуулийн төслийг анх өргөн мэдүүлэхэд төсөлд тусгагдсан байсан “Энэ гэмт хэргийн хохирогчид төрийн байгууллага хамаарахгүй. Үзэл бодлоо илэрхийлэхдээ улс төрд нөлөө бүхий этгээдийг гэмт хэрэгт хардсан, сэрдсэн бол энэ гэмт хэргийг үйлдсэнд тооцохгүй” гэсэн тайлбарыг хассан. Энэ нь хууль зүйн техникийг бүрэн бүрдүүлэх шаардлагыг алдагдуулан, хууль бүтээх ажиллагааны алдаа болсон буюу эрх зүйн хийдэл үүсгэсэн. Ингэснээр үг хэлэх эрх, хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөний эрх зүйн байдлыг дордуулан, өнөөдөр хууль хэрэглээ, шүүхийн практикт сөрөг үр дагавар үүсгэж байгаагийн гол шалтгаан болжээ гэж үзэх үндэстэй байна.

Монгол Улсад Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 13.14 дүгээр зүйлд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийн хүрээнд 2020 онд 251, 2021 оны эхний дөрвөн сарын байдлаар 119 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэснээс 25 хэрэгт л яллах дүгнэлт үйлджээ. 2020 онд эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхээр Эрүүгийн хуулийн 13.14 дүгээр зүйлд заасан 10 гэмт хэрэг хянан шийдвэрлэснээс худал мэдээлэл тараасан асуудлаар цагдаагийн байгууллагад гаргасан өргөдөл, гомдол, хэрэгсэхгүй болсон хэргийн тоо олон, харин шүүхэд шилжүүлсэн хэрэг цөөн байгаа нь анхаарал татлаа.

Учир нь үг хэлэх эрх, нэр төртэй холбоотой иргэний хэргийн шинжтэй асуудлыг хамруулан эрүүгийн журмаар хэрэг бүртгэлт, мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулж, удаан хугацаагаар

шалгаж байгаа нь мэдээллийн эрх чөлөө, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрхийг “дарамт”-д оруулж байна. Илтэд үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх эрхийн хүрээний асуудал, иргэний маргааны шинжтэй өргөдөл, гомдлыг хүлээн авахгүй байх, эрүүгийн журмаар шалгахгүй байх асуудлыг нэн даруй шийдвэрлэх нь тулгамдсан асуудал болжээ.

АНУ-д төвтэй Ашгийн төлөө бус хуулийн олон улсын төвөөс (*International Center for Not for Profit law*) боловсруулан 2021 оны 3 дугаар сард гаргасан “Хуурамч мэдээллийн эсрэг Хууль зүйн хариу арга хэмжээ” бодлогын танилцуулгад мэдээллийн эмх замбараагүй байдал нь хуурамч мэдээлэл төдийгүй, алдаатай мэдээлэл, буруу сэдэлтэй мэдээлэл ихэссэнээс үүдэлтэй. Эдгээр нэр томьёоны нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн, түгээмэл хэрэглэгддэг тодорхойлолт байхгүй боловч эдгээр нэр томьёог бүрдүүлдэг элементүүдийг нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн байдаг. Худал мэдээлэл гэсэн ойлголтыг дотор нь 1) Хуурамч мэдээлэл (*Disinformation*), 2) Алдаатай мэдээлэл (*Misinformation*), 3) Буруу сэдэлтэй мэдээлэл (*Mal-information*) гэж ангилан авч үзжээ.

Энэхүү товч тоймын зорилгыг хангах үүднээс хуурамч мэдээлэл, алдаатай мэдээлэл, буруу сэдэлтэй мэдээллийг дараах байдлаар тодорхойлсон байна. Үүнд:

– **Хуурамч мэдээлэл (Disinformation)** гэдэг нь санаатайгаар төөрөгдүүлсэн, буруу мэдээллийг хэлнэ. Хуурамч мэдээллийг зориуд төөрөгдүүлэх замаар дэлгэж эсхүл төөрөгдүүлэх сэдлээр хийсэн байдаг. Өөрөөр хэлбэл, хуурамч мэдээлэл гэдэг нь хор уршиг учруулахын тулд мэдсээр байж хуваалцдаг эсхүл болзошгүй хохирлыг үл тоомсорлон хийсэн худал эсхүл мэхлэн өдөөх мэдээлэл юм. Хуурамч мэдээллийн зарим хэсэг үнэн эсхүл “хагас үнэнийг” агуулсан байх нь цөөнгүй тохиолддог. Энэ нь хэрэглэгчид хуурамч мэдээллийг танихад илүү төвөгтэй

болгодог. Хуурамч мэдээллийн нэг төрөл нь улс төрийн хуурамч мэдээлэл эсхүл суртал ухуулга бөгөөд улс төрийн ярианы зарим өнцгийн талаарх ойлголтыг бий болгохын тулд зориудаар худал мэдээлэл тарааж буй явдал юм.

Хуурамч мэдээлэл = худал мэдээлэл + хор уршиг учруулах сэдэл

- **Алдаатай мэдээлэл (Misinformation)** гэдэг нь төөрөгдүүлсэн мэдээллийг санамсаргүйгээр тараах явдал юм. Энэ нь шалгаж тогтоож болохуйц фактуудын талаарх нийтэд тогтсон ойлголттой зөрчилдсөн, мушгин гуйвуулсан мэдээлэл бөгөөд үүнийг хүмүүс бусдыг хууран мэхлэх сэдэлгүйгээр, алдаа гаргаж тараадаг. Алдаатай мэдээлэл нь худал агуулгатай боловч тухайн мэдээллийг хуваалцаж буй хүн худал эсхүл төөрөгдүүлсэн мэдээлэл агуулж байгааг ухаж ойлгоогүй байдаг. Алдаатай мэдээлэл нь бүхэлдээ худал байх албагүй, үүнд алдаа гаргасан нь зориуд бус санамсаргүй байдалтай буюу мэдээллийг алдаа гаргасны улмаас хийсэн байдаг.

Алдаатай мэдээлэл = худал мэдээлэл + алдаа

- **Буруу сэдэлтэй мэдээлэл (Mal-information)** нь үнэн зөв мэдээллийг хууран мэхлэх арга замаар төөрөгдүүлэхийг оролдож хийдэг. Хэдийгээр мэдээлэл нь бодит боловч үүнийг хор уршиг учруулах сэдлээр хийж, бусадтай хуваалцдаг.

Буруу сэдэлтэй мэдээлэл = үнэн мэдээлэл + хор уршиг учруулах сэдэл

Эрүүгийн хуулийн 13.14 дүгээр зүйлд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэрэгт хууль тогтоогч “худал мэдээлэл” гэсэн ерөнхий нэр томъёог хэрэглэсэн нь уг гэмт хэрэгт хамаарах худал мэдээллийн хүрээг илтэд өргөжүүлжээ. Хууль зүйн нэр томъёоны хувьд “гүтгэх”, “илт худал гүжирдлэг” гэж тодорхойлж

ирсэн хууль зүйн уламжлалт нэр томъёо, ойлголтыг анхаарч үзээгүй байна. Эрүүгийн хуулиар худал мэдээллийн хэлбэрүүд болох (i) хуурамч мэдээлэл, (ii) алдаатай мэдээлэл, (iii) буруу сэдэлтэй мэдээлэл тараасан бүхий л үйлдэлд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэх үндэс бүрджээ. Эрүүгийн хуулийн 13.14 дүгээр зүйлд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэрэг, мөн Иргэний хуулийн 21 дүгээр зүйлд заасан “нэр төрийг гутаасан мэдээ” бүхий иргэний маргаан, эрх зүйн зөрчил нь хоорондоо ямар ялгаатай болох, ялгагдах шинж, хэрхэн ялгаж зүйлчлэх асуудлаар Улсын Дээд шүүхэд хандаж албан ёсоор тайлбар гаргуулах шаардлага үүссэн байна.

Худал мэдээлэл тараах гэмт хэргийг шийдвэрлэсэн шүүхийн 2020, 2021 оны зарим шийтгэх тогтоолд дүн шинжилгээ хийж үзэхэд бусдын нэр төрийг гутаах зорилгоор илт худал мэдээлэл, гүтгэлгийг санаатай зохиож тараасан этгээдэд хариуцлага оногдуулж байгаа шийдвэр, зөв жишиг байна. Гэхдээ хууль хэрэглээ, шүүхийн практикт энэ төрлийн хэргийг шийдвэрлэхдээ хүний эрхийг зөрчсөн, мэдээллийн эрх чөлөөг хязгаарласан цөөнгүй тохиолдол гарчээ.

Практикаас харахад нэр хүндэд халдсан гэдэг нь заавал нэр төрийг гутаасан агуулгыг шаардахгүй, гутаасан агуулга байхгүй ч нэр хүнд, эрх ашиг хөндөгдсөн бол халдсан гэж үзэж гомдол гаргах, түүнийг цагдаагийн байгууллага хүлээн авч шалгах, “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэрэг үйлдэгдсэн гэж үзэж уг мэдээллийг олон нийтийн сүлжээгээр гаргасан, тараасан этгээдийг цагдаагийн байгууллагаас дуудах, тайлбар, мэдүүлэг авах болжээ. Эрүүгийн хуульд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийн зүйл, заалтыг төрийн алба, төрийн алба хаагчдыг үл хүндэтгэх, ажил хэргийн нэр хүндийг гутаасан гэсэн үзэл хандлагын үүднээс төрийн байгууллага ашиглан, иргэдийн эсрэг гомдол, өргөдөл гаргах тохиолдол гарч байна. Үүний зэрэгцээ Эрүүгийн хуулийн

13.14 дүгээр зүйлд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийг шалгаж шийдвэрлэхдээ “илт худал мэдээлэл” гэсэн ойлголтод зарим тохиолдолд тодорхой үйл баримт, болсон үйл явдалд үнэлэлт дүгнэлт өгсөн, шүүмжилсэн, тодорхой үндэслэл бүхий боловч ингэх явцдаа нэр хүндийг гутаасан, түүнд халдсан, бодит баримтыг бүрэн гүйцэд бус, алдаатай мэдээлэл тараасныг хамруулж байна.

Мөн тухайн мэдээлэл худал боловч тухайн хүний нийгэмд үнэлэгдэх чанарыг дордуулаагүй, тухайн этгээдийн нэр төрийг гутааж байгаа боловч уг этгээдийн зан төлөв, үйл ажиллагаанд илэрсэн асуудлыг хөндсөн, бодит байдалд андуу ташаа, алдаатай дүгнэлт хийсэн, эх сурвалжаа нягтлаагүй алдаа гаргаж мэдээлэл тараасан зэргийг эрүүгийн журмаар шалгаж, шүүхээс гэм буруутайд тооцож байгаа нь үг хэлэх эрх, мэдээллийн эрх чөлөө, иргэний

ардчилсан нийгмийн хөгжилд ихээхэн хор уршиг учруулж байна.

ХБНГУ, ОХУ-ын Эрүүгийн хуулийн гүтгэхтэй холбоотой зүйл, заалтыг Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 13.14 дүгээр зүйлд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийн зүйл, заалттай харьцуулан авч үзэхэд эдгээр улс орон уг гэмт хэргийн субъектив талын шинжийг илүү тодорхой тусгасан байгааг анхаарч үзэх хэрэгтэй юм. Мөн олон улсад олон нийтийн эрх, ашиг сонирхолтой холбоотойгоор нийгмийн зүтгэлтэн, улс төрч, төрийн өндөр албан тушаалтанд хандсан үг хэлэх, шүүмжлэх, хардах, үзэл бодлоо илэрхийлэх баталгааг хангасан тулгуур зарчим, жишиг, стандарт тогтож хөгжсөн байна. Монгол Улсад нутагшуулах шаардлагатай жишиг зарчим, стандарт нь манай ардчиллын цаашдын зөв хөгжилд тулгуур болох ач холбогдолтой.

ЗӨВЛӨМЖ

- Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийн зүйл, заалтыг судалгааны дүгнэлт, шинжилгээнд тулгуурлан үг хэлэх, мэдээллийн эрх чөлөөг хамгаалах зарчмыг хангах үүднээс эрх зүйн хийдлийг арилгаж шинэчлэн найруулах арга хэмжээ авах, цаашид олон улсын хүний эрхийн байгууллагын зөвлөмж, саналын дагуу Эрүүгийн хуулиас халах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;
- Шүүгч, прокурор, өмгөөлөгч, мөрдөгч, төрийн алба хаагчдыг үг хэлэх эрх, үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх, хэвлэлийн эрх чөлөө, худал мэдээлэл, түүний төрөл хэлбэр, түүнтэй тэмцэх арга механизмын тухай мэдлэг боловсрол олгох сургалт, арга хэмжээ зохион байгуулах;
- Улс төрийн мэтгэлцээний эрх чөлөө, иргэдийн хувьд үгээ чөлөөтэй хэлэх, шүүмжлэх, хардах эрхийг хамгаалах, улс төрч, шийдвэр

гаргагчийг шүүмжлэн хардсан үзэл бодлоо илэрхийлж, улмаар цагдаагийн байгууллагад дуудагдан, шалгагдаж буй өнөөгийн бодит нөхцөл байдлыг арилгах үүднээс Монгол Улсын хууль тогтоомжид ард иргэдийн санал, итгэлээр сонгогдсон улс төрчид, томилогдсон албан тушаалтан нь иргэдийн хатуу шүүмжлэл, хардлагад тэвчээртэй хандах, уг асуудлаар цагдаагийн байгууллагад гомдол, өргөдөл гаргаж иргэдэд дарамт шахалт үзүүлэх биш харин нэн даруй мэдэгдэл, хариу тайлбар өгөх, холбогдох нотлох баримтыг ил тод болгох, олон нийтэд түгээх, гаргах үүргийг зарчим, зохицуулалт болгож тусгах;

- Эрүүгийн хуульд заасан “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргээр шалгагдаж буй иргэд, хэвлэл мэдээллийн байгууллага, сэтгүүлчдэд хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх арга хэмжээ авах;

- Худал мэдээлэлтэй тэмцэх, түүнийг таньж мэдэх, шалгаж нягтлах, няцаах оролдлого, үйл ажиллагааг дэмжих үүднээс иргэд, олон нийтэд зориулсан хэвлэл мэдээллийн мэдлэг дээшлүүлэх хөтөлбөр, нийгмийн сүлжээний компаниудтай хамтран ажиллах ажлыг зохион байгуулах;
- Үг хэлэх эрх, мэдээллийн эрх чөлөө, үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх эрхийг хамгаалахын зэрэгцээ худал мэдээлэлтэй тэмцэж буй олон улсын туршлага, зохицуулалтын талаар нарийвчилсан судалгаа, дүн шинжилгээ хийх;
- Олон нийтийн сүлжээнд бусдын нэр төрийг гутаах, доромжлох агуулгатай, иргэний хэргийн шинжтэй худал мэдээлэл цацагдсан тохиолдолд уг этгээдийг иргэний журмаар хариуцагчаар татаж, шүүхэд өгөхөд хариуцагчийн нэр, хаяг тодорхойгүй байх нь иргэд, байгууллагад хүндрэл учруулж байгааг анхаарч, энэ төрлийн хэрэг маргааныг шуурхай шийдвэрлэх хууль эрх зүйн орчин бүрдүүлэх арга хэмжээ авах, хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;
- Эрүүгийн хуулийн “худал мэдээлэл тараах” гэмт хэргийг Иргэний болон Зөрчлийн тухай хуульд заасан нэр төр гутаах, худал мэдээлэл тараах эрх зүйн бусад зөрчлөөс хэрхэн ялгаж тайлбарлах, зөв хэрэглэх талаар Улсын Дээд шүүхээс тайлбар гаргах;
- Гадаад, дотоодын гарал үүсэлтэй худал мэдээлэлтэй тэмцэх бодлого, стратегийн баримт бичиг боловсруулах.

СУДАЛГААНЫ БАГ:

Д.Оросоо, Хууль зүйн мэдээлэл, судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэгийн судлаач, МУИС-ийн докторант, хуульч
Ц.Цэлмэг, Хууль зүйн ухааны доктор
С.Дэнсмаа, судлаач
Г.Туул, судлаач

СУДАЛГААНЫ ТОЙМ БОЛОВСРУУЛСАН:

Д.Оросоо, Хууль зүйн мэдээлэл, судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэгийн судлаач, МУИС-ийн докторант, хуульч

НЭЭЛТТЭЙ
НИЙГЭМ
ФОРУМ

Жамьян гүний гудамж-5/1,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар-14240
Утас: (976) 76113207

<http://www.forum.mn>
<http://www.twitter.com/ForumOS>

<http://facebook/OpenSocietyForum>
http://www.instagram.com/open_society_forum